

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Póstatakarékpénztári csekszámla: 34.141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND DEZSÓ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szövetkezet, kartell, tröszt

Irta: **dr. Schandl Károly** ny. földmiv. államtitkár, orsz. gyűl. képviselő

Sajtóban, parlamentben, — mikor együtt van — egyes gazdasági vonatkozású szakkörökben meg-megújul a szövetkezetek ellen való támadás.

A magyarországi szövetkezeti mozgalom voltaképpen agrármozgalom. Károlyi Sándor gróf nevéhez fűződik és abból az időből ered, mikor a magyar mezőgazdaság az első nagy válságot élte az amerikai verseny kezdetén. Abból az időből való, amikor az áruuzsora és hiteluzsora pusztította a falvak népét. Ha ezek az apró hitelszövetkezetek és fogyasztási szövetkezetek Károlyi Sándor grófok önzetlen agitációja folytán nem létesültek volna, akkor ma nem lenne itt Magyarország es bizonyos, hogy akkor a falu népe nem ezrevel vándorolt volna ki Amerikába, hanem millióival és nem tudom, hogy ekkor ez a nemzet a világháború borzalmaival átélte volna-e.

Az agrár szövetkezeti mozgalomnak Magyarországon ma körülbelül 4000 községi szövetkezete van. Ezek apró hitelszövetkezetek és apró fogyasztási szövetkezetek. Az agrár szövetkezeti mozgalom központjai az OKH — Országos Központi Hitelszövetkezet — a Hangya és a Gazdák Biztosító Szövetkezete. Ujabbán létesült a Tejszövetkezeti Központ.

Az apró falusi szövetkezetekben egyetlen fillér állami pénz sincs. A szövetkezeti mozgalomnak öngégy alapjára kell helyezkednie. Amely pillanatban a szövetkezet elhagyja az öngégy alapját, oda tér, ahova a moszkvai centrumozások jutottak, amelyekből már kiölték a szövetkezeti gondolatot és amelyekben tisztán az állam pénze van meg és az állami dirigálás.

Más a szövetkezet és más a szövetkezetet ellátó hitel- és egyéb központ, ahol azonban már a szövetkezetek megkivánhatják az állam támogatását: egyrészt, mert az agrárszövetkezetek a háború alatt 800 millió aranykorona hadikölcsönt jegyeztek a harcoló, válságban levő magyar államnak, másrészt, mikor a világháború folytán devalválódott a szövetkezetek tőkéje, — nem úgy, mint nem tudom, hányszor hallottuk, 100 meg 100 milliókat adott az állam az agrárszövetkezeteknek üzletrésztulajdonra, hanem — mindössze 19 millió pengő volt a három nagy agrárszövetkezeti központnál az állami üzletrésztulajdon és ez a 19 millió pengő az utolsó fillérig meg van ma is.

Ami az OKH-t illeti, melyet a legnagyobb szövetkezeti központnak neveznek, mióta — hat esztendeje — az élén állok, azt a célt tűztem ki, hogy az öngégy alapján erősítsem a szövetkezeti mozgalmat. Nem kíméltem a fáradságot, elmentem minden vármegye központjába, összegyűjtöttem a falvaknak minden rendű és rangú vezetőit és propagandát csináltam másfél éven keresztül. Azt mondtam annakidején a kormányoknak, hogy el akarom érni azt, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet tőkéje ne az állam pénzéből növekedjék, hanem a szövetkezeti szellem erejéből. Elértem azt, hogy a szövetkezet tőkéje két három év alatt majdnem háromszorosan huszmillióval erősödött és hat esztendő alatt az állam egyetlen fillér üzletrésztulajdon nem jegyzett az OKH-nál, ellenkezőleg az apró, falusi szövetkezetek több mint kétmillió pengőt jegyeztek, mint üzletrésztulajdonosi erősödés a központnál mutatkozik, az tényleg az öngégy alapján megnyilatkozott erősödés. Az Országos Központi Hitelszövetkezetnél 16.5 millió pengő üzletrésztulajdon jegyzés van, de ebből körülbelül tizmillió pengő a törvényhozás intézkedése folytán rögtön tovább is

ment a többi szövetkezetekhez és egyéb intézményekhez, úgy hogy magánál az OKH-nál 6.5 millió pengő maradt. Ebből a 6.5 millió pengőből az OKH a múlt évben 1 millió pengőt kölcsön adott az államnak, úgy mint a többi pénzügyintézet. Miután az OKH saját tőkéje ezenkívül körülbelül 8 millió pengő, a szövetkezetek által jegyzett üzletrésztulajdon, amely 4 millió és a tartaléktulajdon, amely 3 millió felül van, voltaképpen meghaladja azt az üzletrésztulajdonát, amely az állam részére fennáll.

Azon az uton vagyunk, hogy az öngégy alapjára vezessük vissza az egész magyar agrárszövetkezeti mozgalmat és azoknak a falusi szövetkezeti vezetőknek, akik tizenötezer vannak ebben az országban, annak a falusi vezérkarnak, amelynek tagjai a kis falusi hitel- és fogyasztási szövetkezetek élén állnak, akik a falunak legkiválóbb és legönzettebb emberei, ennek a tizenötezer főnyi vezérkarnak, amely az ország államfenntartó eleméből adódik össze, fáj az, ha egyes körök folyton ütök a szövetkezeteket és nem veszik észre, hogy egyedül a szövetkezeti mozgalom az, amely az egész világon a társadalom és különösen a kisebb egzisztenciák erejét szembe tudja állítani a kartell- és tröszt-mozgalommal.

Már százharmincnégy angol képviselő követel revíziót

London, július 26. Sir Robert Gower és képviselő társai által a trianoni szerződés módosítása ügyében az angol alsóház elé terjesztett javaslatot újabb tizenhat képviselő írta alá.

Nem vezetnek megegyezésre a buzatárgyalások

London, július 26. A nemzetközi buzatárgyalásokat kedden ismét pesszimistikusan ítélték meg. A szerkesztő bizottság délelőtti és délutáni tartott üléseit, azonban ezek egy lépéssel sem hozták közelebb egymáshoz a tárgyaló feleket. A konferencia körében most azzal számolnak, hogy a nemzetközi buzaforgalom általános elveiben megegyezés történik és ennek alapján Genfben fogják folytatni az európai fogyasztó államok által tett javaslatok tárgyalását. Az európai vámtételek csökkentése és a minimális kontingens felállítására vonatkozó tárgyalások teljesen megakadtak.

Zárt ajtók mögött tárgyal Gömbös Mussolinivel

Gömbös Gyula miniszterelnöknek és kíséretének római utazása az előre megállapított program szerint ment végbe. Mussolini ismét felajánlotta

Gömbös miniszterelnöknek azt a különkocsit, amely, mint emlékeztetes, tavaly november havában vitte a magyar miniszterelnököt az olasz fővárosba.

Gömbös Gyula miniszterelnök azonban köszönettel elhárította ezt az ajánlatot és a menetrendszerű gyorsvonathoz csatolt termes kocsi-ban tette meg az utat. Utközben Kánya külügyminiszterrel tanulmányozta azokat a gazdasági eseményekre vonatkozó iratokat, amelyeket Fabinyi kereskedelemügyi miniszter még Budapesten adott át a miniszterelnöknek.

Ezután Hóry András quirináli magyar követ tájékoztatta a miniszterelnököt és a külügyminisztert az általános politikai helyzetről és azokról a lehetőségekről, amelyek a magyar természetesen olaszországi elhelyezésére kínálkoznak. A quirináli követ egyben ismertette a magyar miniszterelnök számára előkészített programot.

A miniszterelnök kifejezett kívánságára, nagy gyászára való tekintettel, ezalkalommal a fogadtatásokat teljesen leegyszerűsítették.

Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter érkezésére a római pályaudvar előtt hatalmas tömeg gyűlt össze, hogy jelen legyen a magyar vendégek fogadásánál.

Az állomásfőnök a királyi várótermet nyitotta ki a miniszterelnök tiszteletére. Egynegyed órával a vonat érkezése előtt érkezett a Mussolini miniszterelnök, Suwich külügyi államtitkár kíséretében. A fogadtatáson jelen volt még Aloisi nagykövet, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Róma kormányzója, Róma prefektusa, a római hadtestparancsnok, a fasiszta párt helyettes főtitkára és a Vatikán képviselői.

Az express pontosan háromnegyed 12 órakor érkezett meg, elsőnek Gömbös miniszterelnök szállt ki, akit Mussolini meleg köszönettel üdvözölt. Azután Kánya külügyminiszter, majd a miniszterelnök kíséretéhez tartozó urak sorra keztek fogtak az előkelőségekkel.

Gömbös baszállt a reá várakozó gépkocsiba és az összegyűlt tömeg éljenzése közepette Hóry András követtel a követség épületébe hajtattott.

Gömbös miniszterelnök bizalmas jellegű tárgyalások keretében fogja Mussolinivel a két országot érdeklő és a legutóbbi világpolitikai események folytán az érdeklődés homlokterébe jutott kérdéseket megbeszélni.

Gömbös és Mussolini első találkozására szeptember 10. órákor történt a Palazzo Venezia-ban. A miniszterelnök a Duceval folytatott megbeszélések után Suwich államtitkárnál tesz látogatást. Mus-

Egy üveg

Lamanche

Mindig otthon legyen,
Hogy ha szükség
van rá,
Gyorsan segíthessen.

solini és Suwich délután a magyar követségen viszonzják a magyar miniszterelnök és külügyminiszter látogatását. A további programot részleteiben még nem állapították meg.

Roosevelt munkakódexének sikere

London, július 26. Roosevelt elnök rádiószózata következtében eddig több mint tízezer munkaadó fogadta el önként az elnök munkakódexét.

Az Azur-flotta újja

London, július 26. Az olasz azurflotta délelőtt 10 órakor New Brunswickba érkezett. Balbo tábornok leszállása alkalmával kijelentette, hogy ezt a napot különösen szerencsésnek tartja, mert ez a 24-ik évfordulója annak, hogy Bleriot először átrepülte a Lamanche csatornát.

Fassizta alapra helyezik a lengyel alkotmányt

Varsó, július 26. A lengyel kormány egész sor messzemenő intézkedést készít elő, amelyek a politikai köröket élénken foglalkoztatják. Elsősorban az alkotmányreform van napirenden. A kormánypárt régi tervezetét állítólag elejtették és most a kormányblokk vezére, Szlavec ezredes, új tervezeten dolgozik, amely fassizta eszméken épül fel.

Az új szenátus a tudomány képviselőiből, a gazdasági élet vezéreiből és a régi nemesi családok delegátusaiból fog állani. Az alkotmányreform megvitatására a képviselőházat rövidesen összehívják. Az alkotmányreform után amnesztiát, vagy közkegyelmet hirdetnek, hogy helyreálljon a pártközi béke. Adóamnesztiát és ugyanevezett kis agrárreformot is terveznek.

Országos szőlősgazda értekezlet

A Szegedi Hét alatt a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, a Szegedi Gazdasági Egyesület jubileumával kapcsolatosan Országos Szőlősgazda Értekezletet rendez. Az ország szőlősgazdái régi óhajukat és bajaik orvoslását látják az értekezletben és tömegesen jelentkeznek a részvételre. Szeged szőlősgazdái között megjelennek az ország más szőlősgazdái, hogy együttesen határozzák el azokat az irányokat és módokat, melyek után remélni lehet.

Az értekezletre a Szegedi Gazdasági Egyesületben, vagy a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, (Budapest, IX. Üllői-ut 25.) lehet jelentkezni, ahol a szervezési munkálatok erősen folynak.

Hirdessen a „Körösvidék”-ben

Szorosabb gazdasági együttműködés Magyarország és Ausztria között?

London, július 26. A „Times” ma délelőtti kiadása közli római tudósítójának táviratát, mely szerint Gömbös és Mussolini megbeszélései igen sok tárgyra terjednek ki. Gömbös novemberi látogatása óta a közép-európai helyzetet gyökeresen megváltoztatta az új kisantant szövetség, Hitler uralomra jutása és a négyhatalmi egyezmény.

A négyhatalmi egyezmény para-

falását követő kísérletszerű francia-olasz megbeszélések után úgy érezték, hogy elérkezett az ideje annak, hogy újabb komoly erőfeszítést kíséreljenek meg a közép-európai helyzet könnyítésére. Píllanatnyilag még nem gondolnak igazán tágkörű megoldásra, de a közvetlen lehetőségek közé sorolják Ausztria és Magyarország közötti szorosabb gazdasági együttműködést.

A franciák találgatják Gömbös és Mussolini tárgyalásainak a célját

A francia lapok élénk figyelemmel kísérik a római olasz magyar tárgyalásokat és részint saját tudósítói, részint a Havas iroda jelentése alapján részletesen beszámolnak úgy a magyar államférfiak érkezéséről és római tartózkodásának programjáról, mint a tanácskozások tárgyra vonatkozó anyagáról. A Petit Parisien római tudósítója megállapítja, hogy beavatott helyen azt mondják,

hogy a magyar miniszterelnök és külügyminiszter nem az esetleges dunai szerződésről vagy a trianoni szerződés revíziójáról óhajtának tárgyalni, hanem minden valószínűség szerint a német-magyar és osztrák-magyar viszonyról. Bizonyos továbbá, hogy gazdasági kérdések is szóba kerülnek, melyek kereskedelmi szerződésekkel és Magyarország jelenlegi helyzetével függnek össze.

Egerbe induljon a legközelebbi filléres gyors!

A harmadik szavazási nap eredménye

Ma, szerdán lapzártakor az eddig beérkezett szavazólapok alapján megállapítottuk, hogy Békéscsabáról a legtöbben Egerbe szeretnének utazni a legközelebbi filléres gyorsal.

Még a ma estig beérkező szavazatok módosítanak az alább közölt harmadik napi eredményeken, azonban valószínű, hogy ugyanolyan arányban növekedik az Egerbe szándékozók száma, mint máig. Végeredmény: Egerbe 394, Pécsre 230, Budapestre 280, a Balatonra 80, Szombathelyre 52.

Lillafüredre 49, Kőszegre 42, Keszthelyre 30, Győrbe 28, Szekszárdra 12 és Parádra 8 utas jelentkezett.

Most már a Menetjegyiroda közbemjárása következik, azután elindul a csabai filléres gyors Egerbe — ahol majd a jóhírű „egri bikavér” kóstolgatása és sok más érdekesség vár a csabaiakra.

A MÁV igazgatóságának döntését, a filléres gyors pontos menetrendjét, valamint a menettérti jegy árát lapunk egyik ezután következő számában közöljük.

Dr Mózes Imrét választotta a városi közgyűlés városi állatorvosnak

Hosszú vita a Fiume-szálló bérbeadása körül

Dr Márky Barna alispán nyitotta meg kedden délelőtt Békéscsaba város tisztújító közgyűlését, amelynek egyetlen tárgypontja a városi állatorvosi, állás betöltése volt.

Felolvasták a négy pályázó nevét: Dr Mózes Imre, dr Kovács Gyula, Komjáti Árpád és Erdős Mózes András,

A jelölő bizottság a felolvasás sorrendjében jelölte a pályázókat.

A választás és az azt megelőző jelölés tartamára az alispán szünetet rendelt el.

A választás Reisz Hermann választási elnök, valamint Meliskó János, dr Kliment Z. Pál, dr Filipinyi Lajos és Magyar Mihály szavazási biztosok ellenőrzése mellett történt.

A választás eredménye szerint dr Mózes Imre 53, Komjáti Árpád 19, Kovács Gyula 2 szavazatot kapott.

Tehát a képviselőtestület nagy szótöbbséggel dr Mózes Imre állatorvost választotta meg városi állatorvosnak.

A képviselőtestület éljenzéssel fogadta a terembe lépő dr Mózes Imrét, aki ezután ünnepélyes csendben letette a hivatali esküt. A közgyűlés felállva hallgatta végig az eskütételt.

Dr Márky Barna alispán ezután berekesztette a tisztújító közgyűlést.

Jánosy Gyula polgármester köszönetet mondott az alispánnak közreműködéséért.

— Békéscsaba — mondta a polgármester — mindenkor örömmel fogadja a vármegye alispánját. Kívánom, hogy alispán ur mindenkor érezze jól magát nálunk és minél gyakrabban látogasson el hozzánk. (Nagy éljenzés!)

Dr Márky Barna alispán megköszönte a szívélyes fogadtatást és kijelentette, hogy ezalkalommal hivatalos kötelességét teljesítette, azonban mindenkor a legnagyobb örömmel jön Csabára.

— Békéscsaba — mondta — a vármegye gócpontja. Örömmel látom állandó fejlődését és mindenkor azon vagyok, hogy fejlődésében elősegítem.

Nagy éljenzés kísérte a távozó alispánt, majd Jánosy Gyula vette át az elnöklést és megnyitotta a rendkívüli közgyűlést. Bejelentette a polgármester, hogy augusztus utolsó hetében is lesz városi közgyűlés, mert a jövő évi költségvetést szeptember elsejéig le kell tárgyalni.

Dr Wallfisch Ferenc, volt városi tisztifőorvos nyugdíját havi 135 pengőben állapították meg.

Baukó András főmérnök teljes részletességgel ismertette a képviselőtestület előtt a városi villamosmű gépvásárlási ügyét.

A villamosmű vesz egy kétezer lóerős motort, amely az összes mellékkidásokkal együtt 6400 pengőbe kerül. Így látszik biztosítottnak az egyre emelkedő áramfogyasztás kielégítése.

A képviselőtestület egyhanguan elfogadta az indítványt s így az új motort október végére teljesen üzemképes állapotban veheti át a villamosmű igazgatósága.

Szenvedélyes vita keletkezett a Fiume szálló és kávéház bérbeadási ügye körül.

A bérletre Hobel Jenő, Kolcza Miklós, Tesser Imre, Neumann Miksa, Reisz Gyula, és Schwéznér Ferenc adtak be pályázatot.

Dr Holländer Lipót volt az első felszólaló. Kijelentette, hogy kellő átalakítás nélkül nem remélhető a szálloda bérbeadása, mert így nem marad meg ott komoly bérlet. Közbeszólás: A városnak nincs pénz az átalakításra.

Holländer: A Szucsú-házat megvettük azért, hogy a Forraynak boldog otthona legyen. (Általános derűltetés.)

Reisz Hermann azt ajánlotta, hogy kellő átalakítás fejében 10—

NYITOTT TETŐ! CSABA MOZGÓ HÜVÖS TEREM!

Helyárak minden előadásra 15—60 fillérig!

Julius 26-27, szerda-csütörtök, fél 7, fél 9 órakor.

Nagyvárosi filmoperett! Uj hangosfilm! 16 éven felülieknek!

Lehmann mama 3 lánya

(A modern Gyurkovits lányok)

Főszerepben a legbájosabb bécsi színésznő:

HANSI NIESE,

Herta Thiele, Else Elster, A. Pointner, F. Kampers.

Magyar hiradó.

Boldog ország.

HIREK

— Ezen a héten a Réthy, Südy és Dolesch gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

— Ülések a vármegyén. Békésvármegye kisgyűlése kedden, augusztus 1-én ülést tart. A közgazgatási bizottság augusztus 14-én, hétfőn ülésezik.

— Rendelet készül a vállalati nyugdíjpénztárak ügyében. Csütörtökön érdekes rendeleteket tárgyal a 33-as bizottság. Ezekre a rendeletekre főképpen azért van szükség, mert egyes vállalati nyugdíjpénztárakat a font és dollár értékében beállott változások jelentékenyen érintettek, tekintettel arra, hogy ezek a nyugdíjpénztárak vagyonaikat dollárra és fontra szóló kötvényekre fektették. A részvénytársaságok, szövetkezetek, korlátolt felelősségű társaságok, közüzemek, egyes közérdekű testületek elismert vállalati nyugdíjpénztárainál eddig szabályozatlan volt az a kérdés, hogy mi történne akkor, ha a nyugdíjpénztár tagjainak a javadalmazását leszállítják. A rendelet értelmében a szolgáltatásokat is aránylagosan csökkenteni kell. Itt azonban különbséget áll elő a régi és új befizetések, a régi és új szolgáltatások között. Ezeket igyekszik rendezni az új szabályozás és előírja azt is, hogy mire kell fordítani elsősorban ezeket az összegeket.

Csendes részvét.

A menyasszony megkérdezi a vőlegénytől:

— Mit mondott a barátod, mikor megmutattad neki a fényképet?

— Semmit, csak némán megszorította a kezemet.

— A Békéscsabai Múzeum összes tárait július hó 29-től szeptember 1-ig a szokásos nyári szünet alatt zárva tartják.

Nyolc-tíz mázsás az átlagos buza-termés Békéscsabán és környékén

Az állandó jó idő beálltával már nagyrészt lezajlott az aratás, sőt sokhelyen csépeltek is. Legújabbban szerzett értesülésünk szerint a békési határban 8-9 mázsás a holdankénti buza-termés, a kigyósi határban tíz métermázsás termés is van, míg a békéscsabai felsővégi temető üres parcelláján egy kisholdról 12'38 mázsás buza csépeltek. Nagyban emeli a termés értékét, hogy a buza kitűnő minőségű és alig lehet beszélni 80 kg-osnál könnyebb fajsúlyú buzáról.

Tizenöt mázsás buza termett egy kishold földön a békéscsabai határban

A szorgalmas munka eredménye

Az utóbbi évek igen gyenge buza-termését az idén, mint az előrelátható volt, jó közepes, sok helyen rekordtermés váltotta fel. Ezzel kapcsolatban a békéscsabai határban ritkán előforduló rekord-

ról számolhatunk be. Benkó János piaci árusnak az ugynevezett Kenderföldeken levő 1100 négy-szögölnyi szántóföldjén a megtartott cséplés eredményeként több mint tizenöt métermázsás buzája termett. A páratlan termésnek azonban az idei kedvező időjárásnak kívül még egy titka van. Benkó ugyanis bőséges termését fáradságot nem kímélő, szorgalmas munkájának is köszönheti, amennyiben a termés eredményét azzal fokozta, hogy szántás helyett földjét saját maga ásta fel. Így tehát két keze munkájának is gyümölcse a nem várt termés. Benkó nagyon boldog, mert nem vészett kárba fáradságos munkája, és boldog azért, mert a mai nehéz időkben családjának biztosíthatta a mindennapi kenyeret. Mindenesetre szorgalmas munkája dicséretet és elismerést érdemel azon a haszontöbbleten felül, amit földjének felásása révén szerzett. A szántás költsége is a zsebében maradt és ezenfelül mintegy öt mázsás buzával kapott többet az átlagos termésnél.

12 évre adják ki a Fiumét bérfizetés nélkül. Szerinte 100-120.000 pengőbe kerülne így az új bérletnek az épület tökéletes renoválása.

Hankó Mihály, dr. Vértés Andor, dr. Gyöngyösi János, Aradszky György, és Szobek András hozzászólása és indítványa után a közgyűlés úgy határozott, hogy új pályázati hirdetményt bocsát ki, amelyben teljes részletességgel teszi közzé az összes kívánt feltételeket. A pályázatra beérkező ajánlatokkal a közgyűlés szeptember végén kíván foglalkozni.

A fegyelmi ügyekről szóló jelentés felolvasása után a közgyűlés a déli órákban ért véget.

Angol képviselők jönnek szeptemberben Magyarországra

London, július 26. Néhány konzervatív és liberális képviselő szeptemberben Magyarországra szándékozik ellátogatni, hogy a középeurópai kérdéseket a helyszínen tanulmányozzák. A csoport tagjai között lesznek többek közt Mander, Bernais, M. C. Keag, Holdswort, Hunter, Broklebank, Munró, Crookshank ezredes, Baldwin Webb képviselők és Crawford őrnagy, aki a csoport titkáráként fog működni.

Románia az önellátás útján

Bukarest, július 26. Az önellátás elve mindjobban kezd érvényesülni Romániában is. A kontingenciális rendszer kiterjesztése is ennek a rendszernek a beharangozója és a vámok további felemelése és a bevétel megszorítása is a gazdasági uatarkia kiterjesztését szolgálja. Természetesen a mezőgazdaság és ipar, amint csak a belső piacra termel, más feladatokkal találja magát szembe, mint mikor a külföldi piacok számára dolgozik. Ezért úgy a mezőgazdaság, mint az ipar képviselői között tárgyalások indultak meg, hogy az új helyzetben az együttműködés alapjait lefektessék. Bukarestben a gyáripár megbízottai és ökirályságbeli mezőgazdasági és szállótermelők szindikátusa között létre is jött egy ily megegyezési alap, mely elvként szögezi le, hogy a mezőgazdaság standardizálja a termelést, mégpedig különös tekintettel a hazai ipar szükségleteire. Viszont az ipar is elsősorban a mezőgazdaság részére termel hasonló standardtipusú cikket. A közeli napokban várható a cukorrépa-termelők, a gyapjútermelők és a szövetgyárosok, a gyógynövénytermelők és gyógyárugyarak, végül az olajmagtermelők és olajgyárak közötti megegyezés.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1933. július 25-én délben.
Hőminimum + 14'0 C°
Hőmaximum + 28'2 C°
A föld felszínén + 12'7 C°
Légnyomás 764'6 mm.
Csapadék 0'0 mm.

A budapesti meteorológiai Intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Meleg, tulnyomóan derült idő.

Egy jó barát

kényelmes sakkparti... meg pár szem FRUTTI, s a nehéz időket könnyebben elviseljük.

Tehát: **Tudod mit?**

Együnk Frutti-t!

Gyártja: STÜHMER FRIGYES R. T. BUDAPEST

— Négy szegedi frontharcos gyalog járta végig az olasz harc-tereket. Kedden délelőtt négy szegedi frontharcos jelent meg Pálffy József dr. h. polgármester előtt. Előadták, hogy gyalog járták be a Doberdót és Felsőolaszországnak azokat a vidékeit, ahol a világháború alatt magyar hősök estek el. Utjuk alatt pontos jegyzeteket készítettek s élményeiket most könyvben akarják kiadni. A könyv megjelentetéséhez a várostól kértek támogatást. Pálffy József dr. megértéssel hallgatta meg a frontharcosokat és úgy határozott, hogy kérésüket a legközelebbi kisgyűlés elé terjeszti.

* Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet.

— Megjelentek már a Jamboree bélyegek. Julius közepétől kezdve működésbe lépett a gödöllői Jamboree postahivatal, ahol először használták a szép Jamboree bélyegeket. A posta első napja főleg azzal telt el, hogy a cserkészbélgyeg gyűitők által a táborparancsnoksághoz intézett kérelmeket intézték el, melynek során nagyon sok levél ment ki. A címzettek között volt lord Baden-Powell, a világ főcserkésze is.

* Számos női bajnál a természetes »Ferenc József« keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészet osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták.

— Hajótörést szenvedett az angliai zsidók németellenes bojkottmozgalma. Londonból jelentik: Az angliai németellenes zsidó bojkottmozgalom hajótörést szenvedett. Az angliai zsidók központi bizottsága vasárnap este három óra hosszat tartó izgalmas vita után, zárt ajtók mögött, 110 szavazattal, 27 ellenében úgy határozott, hogy nem hagyja jóvá a radikális csoport határozatát, amely mint ismeretes, általános zsidó bojkottot hirdetett a német áruk és német hajók ellen. A központi bizottság elnöke, Lasky rendkívül erélyesen tiltakozott a tervbevett bojkott ellen és rámutatott arra, hogy valamennyi vezető zsidóvalású angol államférfi, így többek Smuts tábornok, Robert Cecil lord, Reading lord és Sir Herbert Samuel a legnagyobb mértékben ellenzik az angliai zsidóság németellenes akcióját. A központi bizottság határozata nagy elkeseredést keltett a radikális zsidóság körében s nincs kizárva, hogy a radikális szárny szakít a központi szervezettel. Mint most kiderült, a központi bizottság már a múlt héten is erélyes megítélésben részesítette a radikális szervezeteket, mert a központi bizottság engedélye nélkül, sőt tiltakozása ellenére rendezték meg a németellenes zsidó felvonulást a Hyde-parkban.

— Botrányos verekedés az állomáson címmel tegnap rendőri hír alapján közöltük, hogy hétfőn délután parázs verekedés volt a csabai állomáson. Az egyik verekedő szállodai portás volt és nem vasutas portás, mint ahogy azt egyesek tévesen értelmezték.

— A magyar cigányzenészek helyi csoportja felkéri összes tagjait, hogy július 27-én, pénteken délután 3 órakor a Gutenberg-u. 7 szám alatti Kollár-féle vendéglő egyesületi helyiségében évszázó tisztújító közgyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— Manikürözés következtében meghalt egy debreceni ur-asszony. Debrecenből jelentik: Szlaboda János, debreceni MÁV. főművezető felesége manikürözés közben az ollóval megvágta az egyik ujját. A seb elmérgesedett és másnapra már a klinikán sem tudtak segíteni rajta. Vérmérgezésben elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

— Még mindig áradásokat jelentenek Erdélyből és Romániából. Kolozsvárról jelentik: Székelyudvarhelyről beérkezett jelentések szerint tegnap reggel a Hargita alján óriási felhőszakadás és jégeső pusztított, amelynek következtében a Küküllő ismét kilépett medréből. Különösen Nyáradremete környékén okozott károkat. Bukarestben egész nap tovább tartott az eső, úgyhogy a város alacsonyabb részei víz alá kerültek. A rendőrség és a tűzoltóság megfeszített erővel dolgozik a veszélyeztetett területek megmentésén.

— Szerencse a szerencsétlenségben. Szarvasi tudósítónk jelenti: Kedden délelőtt nagyszülei-nek III. kerületi lakásáról elszökött Pável Jancsika 3 éves kis gyermek, aki a piacra akart ki-menni. A kocsiuton keresztül ha-ladt, amikor egy két lovas szekér fellökte. A kocsinülő gazda lélek-jelenléte révén kisebb fejjuzódás-sal menekült meg a biztosnak lát-szó halálból, mert a kocsi nem ment rajta keresztül. Nagy tömeg verődött össze a szerencsétlenség színhelyén, ahonnan boldogan vitte haza sérült unokáját a megrémült nagymama.

— Rálőtt a csendőrökre. Szek-szárdról jelentik: A Tolna megyei Madocsán vasárnap aratóünnepélyt tartottak. Az ünnepély után a késő éjszakai órákig együtt ma-radt egy mulató társaság. Ejjél felé négy csendőr bezörgetett, mire Szabó János nemrég kiszabadult dunaföldvári rab rálőtt a csend-őrökre, akik közül az egyik meg-halt. Erre a csendőrök is lőttek és a golyó Földesi István mado-csi legényen ment át, akit kór-házba szállítottak. A gyilkos Szabót letartóztatták.

— Műsoros est Kétegyházán. A kétegyházi diákok f. hó 30-án este fél 9 órai kezdettel Kétegy-házán özv. Berta Kálmánné vendéglőjében a nemzeti munkavé-delmi alkörzet zászlóalaja javára és a Nemzeti Egység Pártja helyi szervezete javára, táncal egybe-kötött, kacagató műsoros estélyt rendez.

— Magyar export-refakcia-kedvezmények. A M. Kir. Ál-lamvasutak Igazgatósága a friss gyümölcsre, dinnyére, friss zöldség-és főzelékfélékre, vöröshagymára, élő- és leölt baromfira, lőtt vadra, husra, tollra, mézre, száraz babra, borsóra és lencsére, friss burgo-nyára, szalonárra és disznózsirra a f. hó 19-ig fennállott kiviteli re-fakcia-kedvezményeket a jövő évi július 19-ig terjedő érvénnyel meg-újította. A vonatkozó vasuti hir-detmény a Vasuti és Közlekedési Közlöny f. hó 23-iki 58. számában 150 f. szám alatt jelent meg.

— Felhívás az ág. h. ev. Ru-dolf-reálgimnázium tanulóihoz. A MÁV igazgatósága augusztus 4-én filléres gyorsvonatot indít Békés-csabáról Budapestre, a cserkész-jamboree megtekintése céljából. A tanuló részvételi díja 5 pengő, a nagytáborba való belépti díj-jal együtt. E kedvezményben csak azok részesülhetnek és a tábor-t csak azok tekinthetik meg, akik az iskola igazgatósága által kiállított névsorban szerepelnek és tanári felügyelet mellett utaznak. Akik te-hát a tábor megtekintésére óhajtnak, elentkezzenek f. hó 27-ig naponta délelőtt 9-10-ig az iskola igazgató-ságánál. Ujból kell jelentkezni azok-nak is, akik júniusban már bejelen-tették részvételi szándékukat.

▲ kiadásért felelős Uhrin János.

— A Kondoros állomásból ki-ágazó gazdasági vasut engedé-lyének meghosszabbítása. A m. kir. keresk. miniszter Kondoros vasutállomás I. sz. vágánya mellől kiinduló, a Bolza-majorhoz vezető és már korábban engedélyezett keskeny nyomtávu lőüzemi gaz-dasági vasut építési és üzemi en-gedélyét 1934 szeptember 30-ig meghosszabbította.

— A magyar állatkivitel ál-lása. Július 16-tól 22-ig terjedő időben Murakereszturon keresztül 22 vg. 251 drb hizott ökröt, 10 vg. 130 drb tehenet, 10 vg. 152 drb növendék marhát vittek ki Olaszországba. Sopronon kereszt-ül Ausztriába ugyanezen idő alatt 72 marhát, 383 sertést, 15 lovat, Németországba pedig 144 drb lo-vat exportáltak.

— Féláru utazás Budapest-re. A világboree alkalmából a Máv. Igazgatóság a látogatók ré-szére ötvenszázalékos menetdíj kedvezményt engedélyezett, még-pedig a felutazásra július 28-tól augusztus 15-én 24 óráig a visz-szaútasásra pedig augusztus 1-től augusztus 23-án 24 óráig tartó ér-vénnyel. A vasuti kedvezmény igénybevitelére jogosító igazolvá-nyok kaphatók a menetjegyirodá-ban. — A Jamboree vonatra 27-ig jelentkezhetnek a szülők és gyermekek.

A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület közleményei

Rovatvezető: dr. Medovarszky Mátyás

Kiállítási napló

Július 29, 30, 31 barack és kerté-szeti kiállítás Kecskeméten.

Augusztus 26— szeptember 3. „Szegedi Hét” a Szegedi Gazda-sági Egyesület 50 éves jubileu-ma alkalmából.

Szeptember 25— október 10 kö-zött Országos gyümölcs kiállítás Budapestben.

Október 14—15 a Békés vármegyei Kertészeti Egyesület gyü-mölcsmutatója Gyulán.

Ezek a kiállítások mindenütt igen gazdag programmal rendezettek meg, rengeteg látivalóval, igen szép és tanulságos elrendezésben. Féláru vasuti utazás nagyon megkönnyíti azok megtekintését. Gyümölcstermelőinknek sok hasz-nos tapasztalat gyűjtésére nyujt-nak ezek a kiállítások alkalmat, miért is azokra az érdeklődők figyelmét ezúton is felhívjuk.

Az őszi gabonavetőmag csávázáshoz

most rendelje meg szükségletét. Porzol, Tillantin, Arzolapác, száraz porcsávázó anyagok egyesületünk-nél beszerezhetők. A csávázó sze-rek ára lényegesen olcsóbb lett s holdankint 10 kg. vetőmag meg-takarítás érhető el azok használa-ta révén, így a csávázás költsége sokszorosan megtérül s amellet hatása tökéletes és biztos, mert ellentétben a rézgálicos csávázás-sal a gabonamag csiraképeségét nem támadja meg.

A gazdaságok szükséglete most rendelendő meg, hogy a beszállí-tás akadálytalanul történhessen.

Rovarok, élőködők irtására leg-biztosabb és legolcsóbb a „Fi-Dol”. Foltot nem hagy, szaga kellemes, hatása páratlan.

Irodánk Széchenyi-u. 4. szám alatt (Stark-házban) van.

Vasárnap AEGV. kirándulónvonal indul Gyopárosra

Az Alföldi Első Gazdasági Vasut igazgatósága értesíti a kö-zönséget, hogy kedvező időjárás esetén f. hó 30-án, vasárnap Békéscsabáról—Gyopárosfürdőre ki-ránduló vonatot közlekedtet.

A kiránduló vonatot kényelmes nyári kocsikból összeállítva Békés-csaba Kossuth térről indul 7.32 órákor. Gyopárosra érkezik 10 óra 02 perckor. Vissza indul Gyopáros fürdőre 19 óra 14 perckor, Békéscsaba Kossuth-térre érkezik 21 óra 48 perckor.

A menetérti jegy ára 1 P 50 fillér.

RÁDIO

A rádió csütörtöki műsora:

6:45: Torna. — Utána Gramo-fonlemez. 10:00: 1. Magyar vá-rosok: Baja. 2. A kirándulás egészségstana. (Felolvasás). — Köz-ben Gramofonlemez. 12:05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekara. 1:30: Gramofonlemez. 4:00: „Gye-rekek.” Vadász Tibor novellája. 5:00: „A kereskedői becsület.” 5:30: Bercsényi Irén cimbalmozik, 6:00: „Kémek harca a világhábo-ruban.” 6:30: Tihanyi Vilma ária-kat és dalokat énekel. Zongorán kiséri Kazacsay Tibor. 7:10: Zil-ly Lajos novellája. 7:40: Megem-lékezés Dopplerről, a szerző ha-lálának 50. évfordulója alkalmából. 8:40: Az Operaház tagjaiból ala-kult zenekar. 9:40: Pontos időjel-zés, hírek. — Majd Bachmann jazz Fekete Pál énekszámával. 10:15: Időjárásjelentés. 11:15: Bura Sándor és cigányzenekara.

SPORT

OTK—CsAK és Előre—MÁV Berthóty kupamérkőzések vasárnap a CsAK Réthy utcai sporttelepén

Két hete, hogy a GyAC—CsAK mérkőzéssel megkezdődött a Bert-hóty-kupamérkőzések sorozata. Egy heti szünet után újra megin-dultak a kegyeleti mérkőzések, de most már nagyobb tempóban, mert közeleg erősen a bajnokság startja. Vasárnap két mérkőzést játszanak a résztvevő csapatok. Háromne-gyed 4 órákor az OTK—CsAK, míg fél 6 órákor az Előre—MÁV mérkőzésekre kerül a sor.

Sajnos meg kell állapítani, az első Berthóty kupamérkőzésen na-gyon kevés közönség volt a pá-lyán. Még tisztelői közül is alig-alig voltak a meccsen. Remélhető-leg a következő mérkőzéseken már nem lesz így. Hiszen nézzük csak, mit tett Berthóty István a csabai egyesületekért.

A CsAK-nak pályaterületet esz-közölt ki. Szintugy az Előrének. Az Előre pálya létezése néhai Berthóty István szavazatan dőlt el, mivel a közgyűlés egyformán mellette, illetve ellene volt, ám az elnöklő polgármester sportiránti szeretete győzött és szavazata ré-vén dőlt el az Előre pályaterület megszavazása. Még nagyon sok esetet tudnánk felsorolni, hogy mennyire felkarolta a helyisportot s hogy Békéscsabán ma ilyen fej-lett a labdarugósport, teljesen Berthóty Istvánnak köszönhető.

Reméljük, a sportközönség is magáévá teszi fentebbi állításun-kat és az elkövetkező Berthóty kegyeleti mérkőzéseken nagyszám-ban jelenik meg s ezáltal is impo-zánsabbá teszi a mérkőzéseket.

Tőzsde

VALUTÁK:

Angol font	19'20—19'60
100 Cseh korona	16'95—17'07
100 Dinár	7'80—8'30
100 Dollár	409'00—419'00
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Leu	3'40—3'44
100 Lira	29'90—30'20
100 Német márká	135'70—136'60
100 Svájci frank	110'70—111'40

Határidős piac:

Irányzat: Elgyengült, forgalom élénk

GABONÁRÁK:

76 kg. tv. buza	9'90—10'20
77 kg. tv. buza	10'05—10'40
76 kgr. tv. buza uj	—'00—'00—
77 kgr. tv.	10'05—10'40
78 kgr. tv.	10'15—10'50
79 kgr. tv.	10'25—10'60
80 kgr. tv.	10'35—10'70
Rozs ó	6'45—6'60
Rozs uj	5'59—6'05
Sörárpa	11'00—12'50
Takarmányárpa (ó)	7'30—7'45
Takarmányárpa uj	7'30—7'45
Zab	7'90—8'00
Tengeri	7'70—7'80
Korpa	5'00—5'10

Készárú piac:

Irányzat: Gyenge, forgalom élénke Az előző napi árakhoz viszonyítva azó-buza 76-os, 79 es 20, tengeri 10, uj buza 20, uj rozs 5 fillérrel olssőbb mázsánként. A többi cikkek árai változatlanok.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR:

Árak: Fiatal könnyű 72—74, nehéz 82—83.

BÉKÉSCSABAI TERMÉNYÁRÁK:

július 26

Piros 80 kg-os buza	8'50—9'00
Piros 80 kg-os buza uj	9'00—9'20
Buza ó	10'00—10'50
Rozs uj	4'80—5'00
Takarmányárpa uj	5'00—5'20
Szemestengeri	5'90—6'00
Zab	5'00—5'20
Korpa	4'50—5'00
Fehérbab	6'50—7'00
Köles	4'80—5'00
Tökmag	19'80—20'00
Repce	21'00—21'50
Lucernamag	65—70

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vas-tag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdeté-s árát a szöveg beküldésével egyidejűleg be-küldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Kiadó saroküzlethelyiség, háromszobás lakás és két kisebb üzlethelyiség szeptem-ber 1-re. Gróf Tisza István-u. 21. 4024

Jómenetű, modernül berendezett fény-képeszteli műterem készpénzért eladó. Cim a kiadóban. 4071

Egyszobás udvari lakás elsőjére kiadó. III., Szigetvár-u. 4.

A város központjához közel eső 2 szobás, különálló ház elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban.

Fiatal, 16—18 éves hetest, ki lóval is tud banni, keres Sztaricskay, Garay-u. 4069

Eladó 350-es Méray motorkerék-pár sürgősen, minden elfogadható áron. Berezky Sándor Békés, Kossuth Lajos-utca 22.

Gerendáson 10 hold föld tanyával, kisebb parcellákban is eső I., Cél-u. 6 számú ház eladó.

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék rt.